

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 64/22

Λουξεμβούργο, 26 Απριλίου 2022

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-368/20 Landespolizeidirektion
Steiermark και C-369/20 Bezirkshauptmannschaft Leibnitz
(Μέγιστο χρονικό διάστημα διενέργειας ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα)

Σε περίπτωση σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά του, ένα κράτος μέλος μπορεί να επαναφέρει τους ελέγχους στα σύνορά του με άλλα κράτη μέλη, χωρίς όμως να υπερβαίνει τη μέγιστη συνολική διάρκεια των έξι μηνών

Μόνο σε περίπτωση νέας σοβαρής απειλής μπορεί να δικαιολογηθεί η εκ νέου εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου

Στο πλαίσιο της μεταναστευτικής κρίσης, η Αυστρία επανέφερε τους ελέγχους στα σύνορά της με την Ουγγαρία και τη Σλοβενία από τα μέσα Σεπτεμβρίου 2015. Έγινε επανειλημμένως επαναφορά των ελέγχων αυτών, διευκρινίζεται δε ότι, για την περίοδο από τις 16 Μαΐου 2016 έως τις 10 Νοεμβρίου 2017, η Αυστρία στηρίχθηκε σε τέσσερις διαδοχικές συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τις 11 Νοεμβρίου 2017, η Αυστρία επανέφερε με δική της πρωτοβουλία τους ελέγχους στα σύνορά της για πλείονες διαδοχικές περιόδους έξι μηνών.

Λόγω της κατάστασης αυτής, ο NW υποβλήθηκε σε έλεγχο στο συνοριακό σημείο διέλευσης του Spielfeld τον Αύγουστο και τον Νοέμβριο του 2019, ενώ εισερχόταν στην Αυστρία από τη Σλοβενία. Επιπλέον, στον NW επιβλήθηκε πρόστιμο 36 ευρώ επειδή αρνήθηκε να επιδείξει το διαβατήριό του.

Ο NW, εκτιμώντας ότι οι έλεγχοι αυτοί καθώς και το πρόστιμο αντέβαιναν στο δίκαιο της Ένωσης και ιδίως στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, προσέφυγε στο περιφερειακό διοικητικό πρωτοδικείο της Στυρίας.

Διατηρώντας αμφιβολίες ως προς το αν ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν επιτρέπει στην Αυστρία να επαναφέρει, με δική της πρωτοβουλία, τους ελέγχους στα σύνορα πέραν της μέγιστης συνολικής διάρκειας των έξι μηνών, το αυστριακό δικαστήριο αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο ορισμένα προδικαστικά ερωτήματα.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν καθιερώνει την αρχή κατά την οποία η διέλευση των συνόρων μεταξύ των κρατών μελών επιτρέπεται σε οποιοδήποτε σημείο χωρίς συνοριακούς ελέγχους, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας των προσώπων. Πρόκειται για τη δημιουργία ενός χώρου ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων χωρίς εσωτερικά σύνορα, η οποία αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η επαναφορά των ελέγχων στα εσωτερικά σύνορα θα πρέπει να παραμένει εξαίρεση και να αποτελεί μόνο μέτρο έσχατης ανάγκης.

Πρώτον, ο κώδικας συνόρων του Σένγκεν επιτρέπει όντως σε κράτος μέλος, σε περίπτωση σοβαρής απειλής για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά του, να επαναφέρει προσωρινά τους ελέγχους στα σύνορά του με άλλα κράτη μέλη. Ωστόσο, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ένα τέτοιο μέτρο, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη συνολική διάρκεια των έξι μηνών.

Πράγματι, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε ότι μια περίοδος έξι μηνών ήταν επαρκής ώστε το οικείο κράτος μέλος να θεσπίσει, ενδεχομένως σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη, μέτρα που καθιστούν δυνατή την αντιμετώπιση μιας τέτοιας απειλής, διαφυλάσσοντας, μετά την εξάμηνη αυτή περίοδο, την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει πάντως ότι **το κράτος μέλος μπορεί να εφαρμόσει εκ νέου ένα τέτοιο μέτρο, ακόμη και αμέσως μετά την παρέλευση της εξάμηνης περιόδου, όταν αντιμετωπίζει νέα σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά του**, η οποία είναι διαφορετική από εκείνη που είχε αρχικώς διαπιστωθεί, στοιχείο το οποίο πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τις συγκεκριμένες περιστάσεις και γεγονότα.

Δεύτερον, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις που θέτουν σε κίνδυνο τη συνολική λειτουργία του χώρου Σένγκεν, το Συμβούλιο μπορεί να συστήσει σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη να επαναφέρουν τους ελέγχους στα εσωτερικά τους σύνορα, τούτο δε για μέγιστη διάρκεια δύο ετών.

Επίσης, μετά την παρέλευση των δύο αυτών ετών, το οικείο κράτος μέλος μπορεί, εάν αντιμετωπίζει νέα σοβαρή απειλή για τη δημόσια τάξη ή την εσωτερική ασφάλειά του και πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κώδικα συνόρων του Σένγκεν, να επαναφέρει αμέσως τους ελέγχους για μέγιστη συνολική διάρκεια έξι μηνών.

Εν προκειμένω, τα διαθέσιμα στοιχεία φαίνεται να συνηγορούν υπέρ του ότι, από τις 10 Νοεμβρίου 2017, ημερομηνία λήξης της τελευταίας από τις συστάσεις του Συμβουλίου, η Αυστρία δεν απέδειξε την ύπαρξη νέας απειλής, οπότε τα δύο μέτρα ελέγχου στα οποία υποβλήθηκε ο NW είναι ασύμβατα προς τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν, όπερ εναπόκειται πάντως στο περιφερειακό διοικητικό πρωτοδικείο της Στυρίας να εξακριβώσει.

Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **ένα πρόσωπο δεν μπορεί να υποχρεωθεί, επ' απειλή κυρώσεων, να επιδείξει διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας κατά την είσοδό του από άλλο κράτος μέλος όταν η επαναφορά των ελέγχων στα σύνορα αντιβαίνει στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106